סטינוגרמה

ס ו ד י

ט"ל

פ ר ט י - כ ל
ישיבה ז/שיט של הממשלה
ד' בכסלו תשי"ט - 16.11.58
(בבוקר ואחר הצהרים)

נוכחים השרים: ד. בן-גוריון - יו"ר, ז. ארן, ל. אשכול, מ. בנטוב, י. ברזילי, י. בר-יהודה, מ. כרמל, ק. לוז, ג. מאיר, מ. נמיר, פ. נפתלי, פ. ספיר, פ. רוזן, ב.ש. שיטרית.

כ. כ"ץ - מזכיר הממשלה
ח. כהן - היועץ המשפטי לממשלה (בסעיף 90)
ד. אריאן - ממלא מקום נציב שירות המדינה (בסעיף 90)

סדר היום:
90. הסדר מינויים של עובדי מדינה, פעילותם המפלגתית וגבית תרומות על ידם
91. תשובת הממשלה להצעה לסדר היום בכנסת
92. שאלות
93. סקירות
94. חלוקת תיקים
95. שירות בתי הסוהר והמשטרה
96. הגדלת מספר השופטים בבית המשפט העליון

ראש הממשלה ד. בן-גוריון:

פעם נתנו להם רשות לטוס, ולא השתמשו ברשות זו.

93. סקירות

ראש הממשלה ד. בן-גוריון:

אני רוצה לשאול: האם ועדה בת שלשת החברים, השרים רוזן, נפתלי ובנטוב, גמרה עבודתה? הוועדה נבחרה לברר, אם מפקד המרכז, ראש המטה הכללי ושר הבטחון אחראים לרצח של כפר קאסם.

השר פ. רוזן:

אם ראש הממשלה שואל, אני צריך לומר שלא גמרנו את העבודה. הישיבה נקבעה ליום השלישי. ביום החמישי, כאשר לא הייתי בירושלים, קבלתי ממזכיר הממשלה מר כץ הודעה בצורה זו, שמר בנטוב הודיע כי הישיבה בטלה, מפני שהוא חולה. התפלאתי על צורה זו של ההודעה, וכפי שאני מבין, גם מר כץ התפלא על כך. אמרנו שנתכנס ביום הששי לישיבה, ונדון אז אם לבטל את הישיבה או לא. ביום הששי נתכנסנו לישיבה, שתמיד התקיימה במקום נסתר ביותר, במשרד הפיתוח בקריה. ראינו שמר בנטוב לא היה. לא ידענו מה לעשות. מר נפתלי הציע שנקיים את הישיבה ושיהיה פרוטוקול מפורט. מר בנטוב יראה את הפרוטוקול. הסכמתי לכך.

לישיבה היו מוזמנים מי שהיה הרמטכ"ל, האלוף משה דיין, ועוד שני סגני אלוף. שמענו אותם. כאשר התחלתי בחקירת האלוף משה דיין, אמרתי לו מראש, דע לך שכאן חסר חבר אחד של הוועדה, ויתכן שנצטרך להטריחך עוד הפעם, כי יכול להיות שהחבר הזה יעמוד על כך, שישמעו אותך בנוכחותו. מר דיין אמר: טוב, אם יהיה צורך בזה אבוא. הוא אמר גם בסוף החקירה, שתמיד יעמוד לרשות הוועדה, אם יהיו עוד דברים שנרצה להבהיר. שמענו את שלשת העדים האלה לאחר ששמענו מקודם את הלוף צור ואת ראש הממשלה.

היום הודיע לי מר בנטוב שהוא שוקל, אם להתפטר מהוועדה. אני מצטער מאד על כך. אני יכול רק לבקש את סליחתו. לא היתה מצדנו, לא מצד השר נפתלי ולא מצדי, שום כוונה לפגוע בו. ידוע עד כמה אנו "תוקפניים" בדרך כלל. אבל הוא מאד נפגע ושוקל אם לא להתפטר מהוועדה. בקשתי ממנו לא לעשות זאת. אני מבקש ממנו זאת שוב. אמרתי שאנו מוכנים לחזור עוד הפעם על אותה הישיבה - אם כי אילו היה נכון לקרוא את הפרוטוקול, היה מסכים לכך שאין צורך בזאת - ולהזמין עוד פעם את שלשת העדים, והוא עצמו יוכל לשמוע אותם.

אנו רוצה עוד פעם לפנות למר בנטוב. יתכן שעשינו שגיאה. אבל אני רוצה לומר, כי בוועדה אחרת ששם היה מצב דומה, עדין מאד ומתוח, הוועדה לענין הסתדרויות הנוער והצופים - ושם היה מצב מתוח מאד לא כלפי חוץ, אלא כלפי פנים - הסכימו כל החברים, שרק שניים מחברי הוועדה, מר בנטוב ואני, ישמעו עד אחד, והוא עד חשוב. יתר החברים הסכימו, שנשמע את העד, אם כי הם לא יהיו נוכחים. אמנם הדבר נעשה בהסכמתם המוקדמת. זה ההבדל...

השר מ. נמיר:

בתנאי שיהיה פרוטוקול.

השר פ. רוזן:

בוועדה לעניני הנוער התנהל פרוטוקול סטינוגרפי. הפעם לא היה פרוטוקול סטינוגרפי, אבל מזכיר הממשלה מר כץ ניהל פרוטוקול מפורט מאד.

אלמלא קרה מה שקרה, היינו מוסרים כבר היום דין וחשבון על עבודתנו. אני רוצה עוד הפעם לפנות אל מר בנטוב שיחזור בו מהתנגדותו. אנו מוכנים עוד הפעם להזמין את האנשים האלה ולשמוע אותם. אם הוא עומד על כך, זוהי זכותו. אבל אינני חושב שיש לו הזכות בגלל זה להתפטר. אם זה היה משגה, זה לא היה משגה קטסטרופלי או פטאלי. בכל זאת אין זה בית משפט, אלא ועדת חקירה, ואפשר לסמוך גם על שני חברים, שגם הם יכולים לחקור עדים ולמסור לחבר השלישי של הוועדה מה היה בישיבה, והוא יכול לסמוך על כך.

ראש הממשלה ד. בן-גוריון:

אני רואה שמר בנטוב שותק. אינני כל כך רגיש כמו חברים אחרים. אבל בעניין זה ישנו רק נפגע אחד. זה אני עבדכם. מוטל עלי חשד, שאני גרמתי לרצח בכפר קאסם. בקשתי חברים שיבררו זאת. אפשר היה לעשות זאת ביומיים או שלושה ימים. עברו שבועיים. אני מביע צערי שהוועדה לא מצאה לנחוץ לגמור עבודתה. מה נפגעו פה החברים? האם חושדים את מר בנטוב ברצח? חושדים אותי. אם אתם ממשיכים כך, תמשיכו.

השר י. בר-יהודה:

אני רוצה להעיר שתי הערות. זהו אחד הנושאים, שבחוץ לא יקבלו באמון, שחבר הוועדה התפטר רק בגלל איזה דברים פורמליים. מבחינה זו אני חושב, כי מה שלא יחשוב מר בנטוב לגופו של דבר, הרי אין הוא צריך לעשות מה שהוא עושה. כי בחוץ איש לא יקבל שהתפטרותו קשורה בדבר פורמלי, יהיו בטוחים שיש כאן משהו מהותי.

שנית: אני חושב שהערתו של ראש הממשלה בנוגע להחשדה ברצח, היא החשדה רצחנית במי, שלא חשדו אותו בזה. אין שום רמז לכך. קראתי את המאמר ההוא. אין שם על כל פנים שום רמז לשר הבטחון.

<u>ראש הממשלה ד. בן-גוריון:</u>

אינני רוצה להתווכח על כך.

<u>השר מ. בנטוב:</u>

אני יודע שהעניין הזה היה דבר עדין למדי. הערכתי מאד את הרגשותיו של ראש הממשלה. הסכמתי להיכנס לעניין הזה ורציתי לפעול שם לפי מיטב מצפוני. אני יכול להגיד בעצם מה שאמרתי לחברי הוועדה, ש-א פריאורי אני מקבל שהמסקנות הן ברורות, אבל לדעתי חייב אדם אחראי להוכיח, שמה שהוא חושב א פריאורי זה נכון. אין הוא מסתפק בזאת שהוא מעריך זאת כך. גם הערכתי שיש צורך למהר בדבר. ליום ששי קבעתי ישיבה עם הנהלת חברת החשמל ובטלתי אותה, כדי שנוכל באותו יום לשבת בוועדת השלושה ולגמור את העניין. ביום ששי קיבלתי חום. בקשתי את המזכירה, שתמצא את מזכיר הממשלה ותודיע לו, שאני מבקש לדחות את הישיבה, כי עלי לשכב במיטה, ולא רציתי שאנשים יבואו חינם. לא העליתי על דעתי, שבסיטואציה כזאת, כשיש ועדה בת שלושה אנשים ובסך הכל היו שלוש ישיבות, ישמעו את העדים בלעדי. אין זה עניין שאפשר להסכים או להציע, שחלק מחברי הוועדה ישמעו את העדים. פה היתה מצדי בקשה הפוכה, לדחות את הישיבה.

יש איזה נוהגים משונים בתוך הממשלה. אין זו הפעם הראשונה. אני יודע, שיש שרים, כשהם מבקשים לדחות איזו ישיבה, היא נדחית, ויש שרים אחרים, כשהם מבקשים לדחות איזו ישיבה, אין היא נדחית. יש לי נסיון בזאת. אולם יש דברים שמוכרחים להתרגל אליהם. במקרה זה חשבתי שזהו דבר שלא ייתכן לעשותו. אני מתפלא גם על מר רוזן, כיצד יכול היה במצב זה להסכים לישיבה. אני במקומו לא הייתי עושה כך, לו אני הייתי יושב ראש הוועדה, והוא היה חולה. לבוא אחר כך ולהחליט על פי פרוטוקולים שכותבים אותם, אין זה לפי המושג שלי.

השר פ. נפתלי:

כיוון שאני הייתי שותף להחלטה, לשמוע את העדויות האלה, רוצה אני לומר למר בנטוב מה היה כאן אצלי העניין המכריע. לו ראיתי לפי הישיבות הקודמות, שיש כאן חילוקי דעות בינך ובין מר רוזן וביני, הייתי מאד שומר על כך, שלא נסדר ישיבת הוועדה לשמיעת האנשים שהזמנו - בלי נוכחות החבר השלישי של הוועדה. לא היה דבר כזה, אלא עוד לפני העדויות האלה, היו הדברים ברורים למדי. חשבתי, שיש כאן עניין לא רק אישי של ראש הממשלה, אלא יש כאן עניין ציבורי לגמור את הבירור עד כמה שאפשר מהר יותר. חשבתי, שאם אתה שומע מפי מר רוזן וממני, מה היתה ההתרשמות שלנו מהעדויות, ואתה קורא את הפרוטוקול, נוכל היום לגמור פה את העניין, מבלי לפגוע במישהו.

ראש הממשלה ד. בן-גוריון:

יש למר בנטוב מושג אחר. המושגים שלו על חברות ועל כבוד תמוהים בעיני. אבל נשאיר זאת לוועדה.

94. חלוקת תיקים

ראש הממשלה ד. בן-גוריון:

על פי החלטת הממשלה עלינו לדון היום בשאלת חלוקת תיקים.

השר פ. רוזן:

אני מבקש לדחות זאת ליום ראשון הבא.

השר י. ברזילי:

מדוע?

השר פ. רוזן:

קיימנו ישיבת המפלגה הפרוגרסיבית בשבוע שעבר, ושם הבעתי דעה, שאין אנו יכולים לקבל עלינו שום תיק או עבודה נוספת בקשר לזה, אלא אם כן יפצלו את המחלקות במשרד הסעד ויעבירו למשרד המשפטים בעיקר את מחלקת המבחן. ביום החמישי היתה ישיבה של הנהלת המפלגה הפרוגרסיבית, שאני באופן יוצא מהכלל לא הייתי נוכח בה. כפי ששמעתי - וקראתי על כך גם בעתון - נתקבלה שם דעה